

Τὴν πρόοδον τῶν χειροτεχνημάτων ὡς πρὸς τὴν σιδηρουργίαν καὶ τὴν μαχαιροποιίαν δὲν γνωρίζομεν ἀκριβῶς· ἀλλ' εἰς τὸν κλάδον τοῦτον δὲν ἔγινε τσαυτὴ πρόοδος, ὅση εἰς τὰ βαμβακερὰ, μεταξωτὰ, καὶ μάλλινα χειροτεχνήματα. Τὸ 1832 τὰ εἰσαχθέντα εἰς τὴν Ῥωσσίαν σιδηρουργήματα καὶ μαχαιρικά τῆς Ἀγγλίας ἐξετιμῆθησαν £27,619· τὰ δὲ τὸ 1838, £36,830. Ἐκ τῆς Αὐστρίας εἰσάγει ἐτησίως ἡ Ῥωσσία κοπτερά ἐργαλεῖα καὶ δρέπανα ἐκτιμώμενα £80,000. Τὸ 1835 ἐργοστάσιόν τι χειρουργικῶν ἐργαλείων ἐν Πετροπόλει ἐχορήγησεν εἰς τὸ στράτευμα καὶ τὰ δημόσια καταστήματα ἐργαλεῖα 184,000 ρουβλίων ἀξιζοντα. Τὸ αὐτὸ ἔτος συνεστήθη ἑταιρεία εἰς τὴν Μετροπόλιν διὰ τὴν κατασκευὴν ἀργυρῶν σκευῶν.

Τὰ χειροτεχνικά εἰς τὴν αὐτοκρατορίαν καταστήματα ἀνέβαιναν τὸ 1835 εἰς 6044, ἐξ ὧν 380 συνεστήθησαν κατ' ἐκεῖνο τὸ ἔτος. Εἰς τὴν ἀπαρίθμησιν ταύτην δὲν συμπεριλαμβάνονται τὰ μεταλλεῖα, χαλκουργεῖα, καὶ αἱ κάμνοι.

Ἐπὶ τέλους, ἐμποροῦμεν νὰ εἴπωμεν ὅτι τὰ προϊόντα τῆς περὶ τὰ χειροτεχνήματα Ῥωσσικῆς βιομηχανίας εἶναι κατὰ τὸ παρὸν πάμπολλα, καὶ ὅτι μάλιστα ἐτησίως αὐξάνουν.

Ἔπεται ἡ συνέχεια.

ΑΝΑΓΚΗ ΚΑΙ ΑΜΕΛΕΙΑ ΤΗΣ ΧΡΗΣΤΗΣ ΑΝΑΤΡΟΦΗΣ.

Οἱ Ῥωμαῖκοὶ νόμοι δὲν ἐσυγχώρουν εἰς κίνενα Ῥωμαίων νὰ ἀγνοῇ τοὺς πολιτικοὺς νόμους, οὐδὲ κάνεῖς Ῥωμαῖος ἠδύνατο νὰ προφασισθῇ ἐπὶ κριτηρίου τὴν ἀγνοίαν τῶν νόμων. Αὕτη ἡ διαταγὴ φαίνεται ὅτι ἔλαβε τὴν ἀρχὴν ἀπ' αὐτὴν τὴν Ἁγίαν Γραφήν· ὅπου ὁ Θεὸς, δίδων τοὺς νόμους εἰς τὸν Μωϋσῆν, τὸν προστάζει νὰ τοὺς φανερῶσιν εἰς ὅλην τὴν συναγωγὴν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ· καθὼς καὶ ἕκαστον ἀπὸ τοὺς Ἰσραηλίτας, ὄχι μόνον αὐτὸς νὰ τοὺς ἐξεύρῃ, ἀλλὰ καὶ τὰ τέκνα του νὰ διδάσκῃ*· ὁ δὲ Μωϋσῆς προστάζει καὶ αὐτοὺς τοὺς ἱερεῖς νὰ τοὺς ἀναγινώσκωσιν εἰς ὅλον τὸν λαόν, ἄνδρας ὁμοῦ καὶ γυναῖκας. Διατί; “Ἴν' ἀκούσωσι (λέγει), καὶ ἵνα μάθωσι φοβεῖσθαι Κύριον τὸν Θεὸν ὑμῶν· καὶ ἀκούσενται ποιεῖν πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου τούτου· καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν, οἱ οὐκ οἴδασιν, ἀκούσονται, καὶ μαθήσονται φοβεῖσθαι Κύριον τὸν Θεόν.” Καὶ βέβαια, ἂν ὅσα ἐγράφησαν, ἐγράφησαν διὰ διδασκαλίαν ἡμετέραν· καὶ ἂν ὅλαι αἱ πλάναι προέρχωνται ἀπὸ τὴν ἀγνοίαν τῶν Θεῶν νόμων· τίς εἶναι τόσο ἀνόητος, ὥστε νὰ μὴ καταλαμβάνῃ, ὅτι εἶναι ἀσυγκρίτως ἀναγκαϊότερον εἰς αὐτὸν τὸ νὰ ἐξεύρῃ τοὺς νόμους τοῦ Θεοῦ, ἀφ' οὗ ἦτον εἰς ἓνα Ῥωμαῖον τὸ νὰ ἐξεύρῃ τοὺς πολιτικοὺς νόμους τῆς Ῥώμης; Ὁ Ῥωμαῖος πολίτης, ἀγνοῶν τοὺς νόμους τῆς ἰδίας πατρίδος, ἐκινδύνευε νὰ

ζημιωθῇ τὸ περισσότερο αὐτὴν τὴν πρόσκαιρον ζωὴν· ὁ δὲ Χριστιανὸς, τοῦ ὁποῦ το πολίτευμα εἶναι εἰς τοὺς οὐρανοὺς, ἂν ἀγνοῇ τοὺς νόμους αὐτῆς τῆς οὐρανίου πατρίδος, κινδυνεύει νὰ ἐξορισθῇ διὰ παντὸς ἀπ' αὐτὴν, καὶ νὰ κατανήσῃ εἰς μίαν ἀβλιότητα χωρὶς τέλος. Διότι, καθὼς ἀνίσχυρος ἦτον ἡ πρόφασις ἐνὸς Ῥωμαίου ὅτι δὲν ἐγίνωσκε τοὺς νόμους, ἐπίσης καὶ περισσότερον ἀδύνατον εἶναι εἰς τὸν Χριστιανὸν νὰ δικαιωθῇ μὲ τὴν ἀγνοίαν τῶν Θεῶν νόμων εἰς τὸ κριτήριον τοῦ Ὑψίστου καὶ ἀδεκάστου Νομοθέτου· ὅπου, καθὼς αὐτὸς λέγει, θέλει δαρῆν καὶ ὁ μὴ γνοὺς καθὼς καὶ ὁ γνοῖς.

Αὕτη ἡ μελέτη τῶν Θεῶν νόμων, ἐὰν καὶ ἀναντιρρήτως ἀναγκαῖα, ἡμελήθη τὴν σήμερον, καθὼς καὶ ἄλλα καλά· καὶ δὲν εἶναι ἄλλο κοινότερον παρὰ τὸ νὰ βλέπῃ τις τοὺς περισσοτέρους τοῦ παρόντος καιροῦ Χριστιανούς εἰς παντελῆ ἀγνοίαν, ἢ τοῦλάχιστον εἰς ἐπιπόλαιον καὶ ἀμέθοδον γνῶσιν τῆς ἰδίας αὐτῶν θρησκείας. Οἱ γονεῖς, οἱ ὁποῖοι ἔπρεπε νὰ ἦναι οἱ πρῶτοι κατηχηταὶ τῶν ἰδίων τέκνων, ἀκατήχητοι αἰτοί, οὔτε δύνανται, οὔτε θέλουσι νὰ διδάξωσι τὰ τέκνα των. Ἄν τοὺς ἐρωτήσῃς, ἔχουσι καιρὸν δι' ὅλας τὰς ἄλλας βιωτικὰς ὑποθέσεις καὶ μερίμας· καταγίνονται μὲ μεγάλην ἐπιμέλειαν εἰς τὸ νὰ συναθροίσωσι πλοῦτον διὰ τὰ τέκνα των· σπουδάζουσι νὰ συγκροτήσωσιν ἐπιγαμίας εὐτυχεῖς· διὰ μόνην τὴν καλὴν ἀνατροφὴν τῶν τέκνων αὐτῶν δὲν εὐκαιροῦσιν· ἢ, καὶ ἂν εὐκαιρήσωσιν, ὅλη ἡ ἀνατροφή, τὴν ὁποίαν δίδουσιν εἰς αὐτὰ, περιορίζεται εἰς τὸ νὰ τὰ διδάσκωσι, τίνι τροπῇ νὰ σολίζωνται, καὶ πῶς νὰ προσφέρωνται εἰς τὰς ἀμοιβαίας ἐπισκέψεις καὶ προσήσεις*. Καὶ εἰς τοὺς τοιοῦτους γονεῖς ἀρμόζει κατὰ πολλὰ τὸ ὁποῖον ἔλεγεν ὁ Κράτης· “Ἄνθρωποι, ποῦ τρέχετε; τί καταγίνεσθε μὲ τσαυτὴν σπουδὴν εἰς τὸ νὰ ἀποκτήσῃτε χρήματα, ἔπειτα ἀμελεῖτε τὴν ἀνατροφὴν τῶν τέκνων, εἰς τὰ ὁποῖα θέλετε ἀφήσῃν τὰ χρήματα;† Ὅσοι δὲ πάλιν ἀπὸ τοὺς γονεῖς φαίνονται ὅτι ἔχουσι φροντίδα διὰ τὰ τέκνα των, αὐτοὶ προφασίζονται, ὅτι δὲν ἐξεύρουσι τὸν τρόπον, κατὰ τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ τὰ διδάξωσι.— ΚΟΡΑΗΣ.

ΤΙΠΟΤΕ δὲν λησμονοῦμεν τόσο ἐυκόλως, ὅσον τὰ παρελθόντα δεῖνά.

* Κατ' ἀλήθειαν δὲν εἶναι ἄλλο δυστυχέστερον ἀπὸ τὴν ἀνατροφὴν, τὴν ὁποίαν ἀνατρέφουσι τὴν σήμερον οἱ γονεῖς τὰ ἰδία τέκνα. Ὅταν αὐτὰ μάθωσι τὸν τρόπον τῆς ἐνδύσεως καὶ τῶν ἀμοιβαίων προσήσεων· ὅταν ἐξεύρωσι νὰ συγχλωθῶσι φιλοφρονητικὰ τινα λεξιεῖδα, πολλάκις ἀσυγκλωστα· οἱ γονεῖς ὄχι μόνον ἀρκούνται εἰς αὐτὸ, ἀλλὰ καὶ νομιζοῦσιν, ὅτι τὰ τέκνα των εἶναι χρηστοηδέστατα.

† ἔλεγεν ὁ Κράτης, ὅτι ἔπρεπε (ἂν ἦτο δυνατὸν) νὰ ἀναρῇ τις εἰς τὸ ὑψηλότερον μέρος μιᾶς πόλεως, καὶ ἐκεῖθεν νὰ κράξῃ, “Ὁ ἄνθρωποι, ποῦ φέρεσθε, οὔτινες χρημάτων μὲν πτησέως πέρι πάσαν ποιεῖσθε σπουδὴν, τῶν δ' υἱῶν, οἷς ταῦτα καταλείφετε, μικρὰ φροντίζετε;” καὶ εἰς αὐτὰ τὰ λόγια τοῦ Κράτους προσδέτεται ὁ Πλούταρχος ἓνα φρονίμον στοχασμὸν. Οἱ τοιοῦτοι γονεῖς (λέγει) κάμνουσι τὸ ὅμοιον μὲ ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι φροντίζουσι διὰ τὸ ἵποδῆμα, καὶ ἀμελοῦσι τὸν πόδα, διὰ τὸν ὁποῖον εἶναι τὸ ὑπόδημα.— Πλούταρχ. περὶ Παίδ. Ἀγωγ.

* Εἰς πολλότατα μέρη τῆς Γραφῆς προστάσει ὁ Θεὸς τὸν Μωϋσῆν νὰ φανερῶσιν τοὺς νόμους εἰς τὸν Ἰσραὴλ μὲ ταῦτα τὰ λόγια· “Δάλλσον τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ” τοὺς γονεῖς δὲ πάλιν νὰ διδάσκωσι τὰ τέκνα, Δευτερονομ. 5. 7.